O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI
XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2024- yil 1- sentabr holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2024- yil 1- sentabr holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 27 028 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 23 748 ta).

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda)

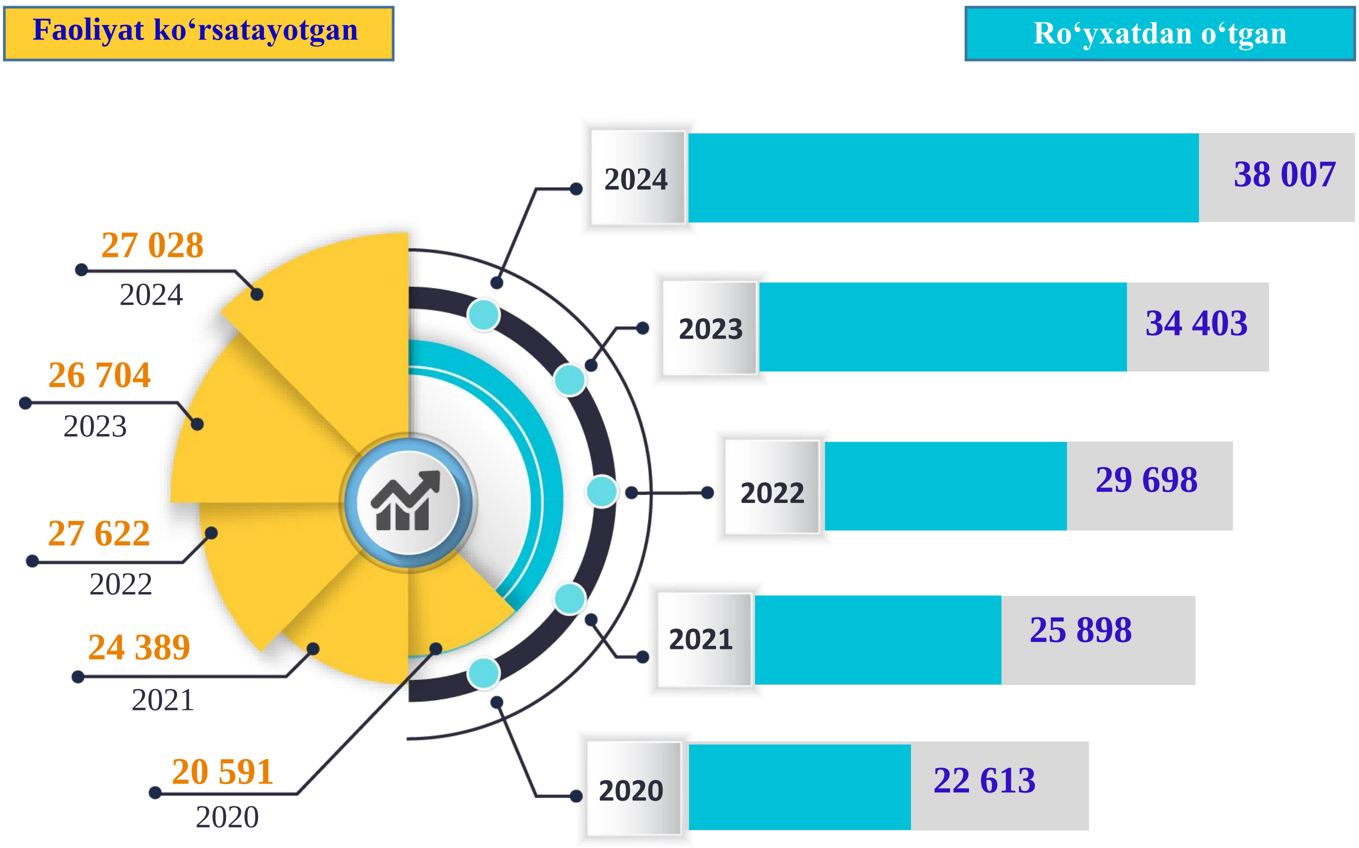

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2024- yil yanvar-avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yil	Soni
2024	5 169
2023	4 535
2022	3 941
2021	3 178
2020	3 427

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2020	2021	2022	2023	2024
16,6%	13,1%	14,3%	16,9%	19,2%

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 050
35,8

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 206
29,6

Sanoat

145
9,2

Qurilish

1 554
17,1

Savdo

169
16,7

Tashish va saqlash

301
17,9

Yashash va ovqatlanish

129
32,2

Axborot va aloqa

65
10,6

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

550
9,7

Boshqa turlar

2024- yilning yanvar-avgust oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2020- yilning mos davriga nisbatan 1 742 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2020- yilning mos davrida nisbatan yangi tashkil etilgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlar soni 2 040 taga, xususiy korxonalar - 45 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	645	12,5
Yangiariq t.	528	29,6
Shovot t.	495	26,9
Urganch t.	494	16,9
Bog‘ot t.	422	22,3
Hazoraspt.	406	24,3
Gurlan t.	396	23,0
Qo’shko’pir t.	391	18,0
Xiva t.	364	19,6
Xonqa t.	319	15,4
Yangibozor t.	288	22,8
Xiva sh.	287	14,7
Tuproqqal’a t.	134	18,3

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

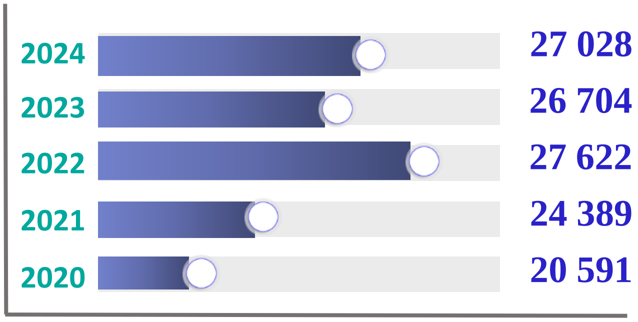

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

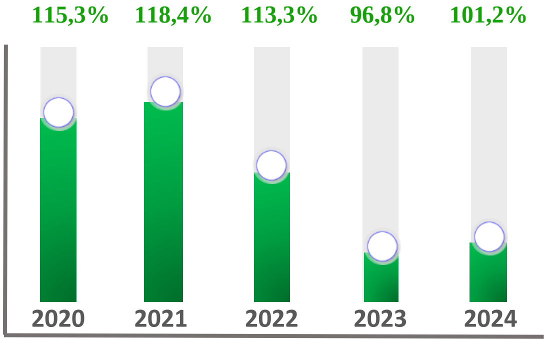

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

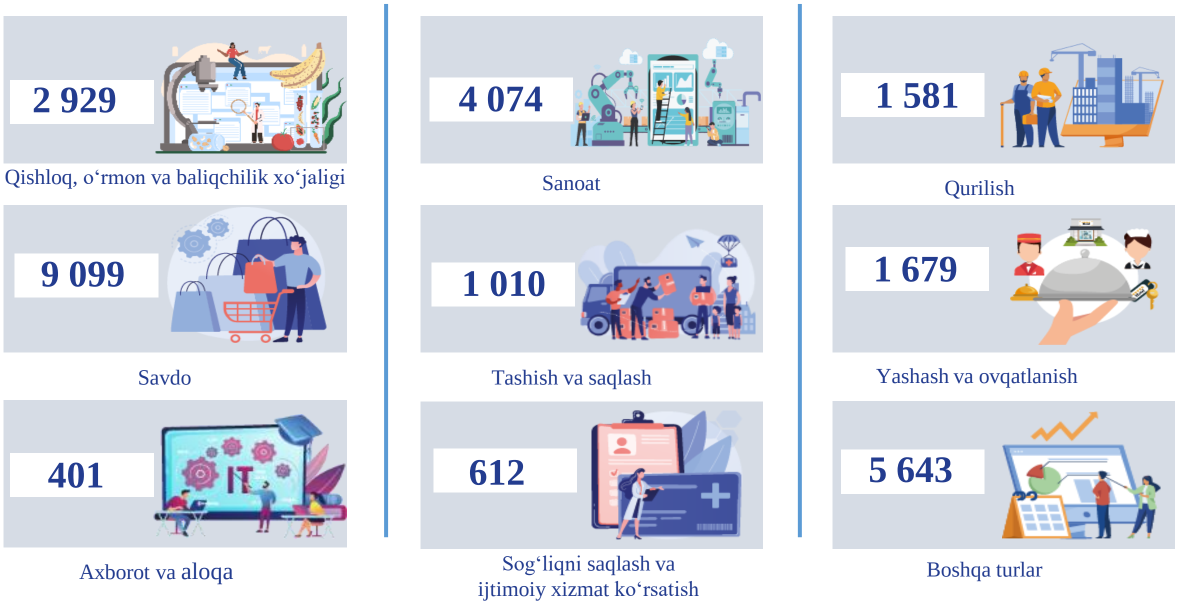

2024- yil 1- sentabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020- yilning mos davriga nisbatan 6 437 taga oshganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: savdoda – 5 673 tadan 9 099 taga (o‘sish 3 426 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 2 222 tadan 2 929 taga (o‘sish 707 ta), sanoatda – 3 375 tadan 4 074 taga (o‘sish 699 ta).

Hududlar kesimida

Urganch sh.	5 150	Shovot t.	1 842
Urganch t.	2 923	Yangiariq t.	1 781
Qo‘shko‘pir t.	2 173	Gurlan t.	1 721
Xonqa t.	2 071	Hazorasp t.	1 668
Xiva sh.	1 953	Yangibozor t.	1 261
Bog‘ot t.	1 892	Tuproqqal’a t.	734
Xiva t.	1 859		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

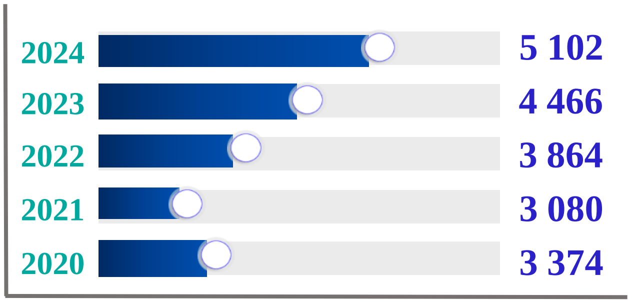

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

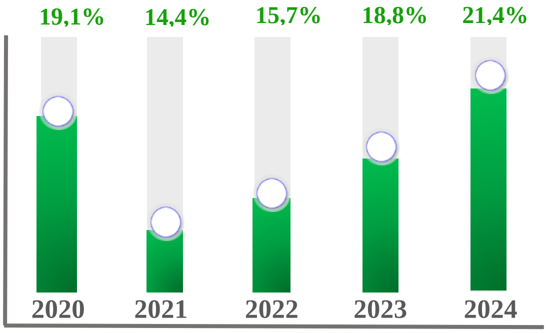

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foizda
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	1 050	36,1
Sanoat	1 205	29,6
Qurilish	145	9,3
Savdo	1 554	17,1
Tashish va saqlash	169	16,8
Yashash va ovqatlanish	300	18,0
Axborot va aloqa	129	33,6
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	65	12,1
Boshqa turlar	485	18,4

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida, yildan-yilga ularning investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda.

2024- yilning yanvar-avgust oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 5 102 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirma va kichik korxonalar – 5 079 tani;
- yirik korxonalar - 23 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	621	13,9
Yangiariq t.	526	32,8
Shovot t.	493	30,7
Urganch t.	483	18,3
Bog‘ot t.	418	25,0
Hazorasp t.	400	27,7
Gurlan t.	395	26,3
Qo’shko’pur t.	387	19,9
Xiva t.	361	21,8
Xonqa t.	317	17,1
Xiva sh.	286	15,9
Yangibozor t.	284	26,0
Tuproqqal’a t.	131	21,4

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

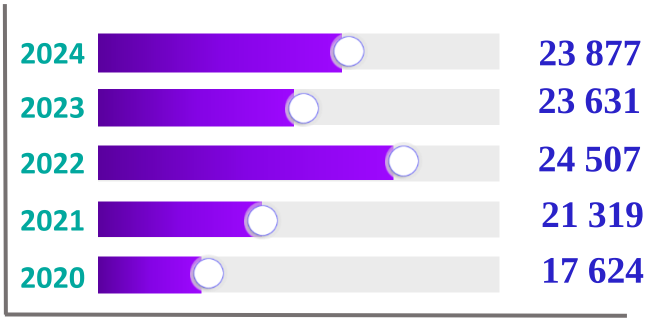

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

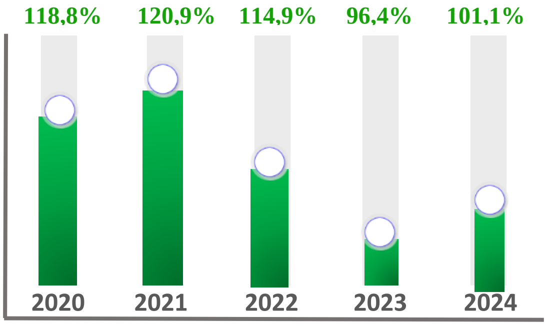

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2024- yil 1- sentabr holatiga 23 877 taga yetib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 135,4 foizni tashkil etdi (6 253 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,1 foiz, sanoat – 17,1 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 12,1 foiz, qurilish – 6,5 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 7,0 foiz, tashish va saqlash – 4,2 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 2,2 foiz, axborot va aloqa – 1,6 foiz, boshqa turlari – 11,2 foiz.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 453	Shovot t.	1 604
Urganch t.	2 646	Yangiariq t.	1 602
Qo‘shko‘pir t.	1 941	Gurlan t.	1 504
Xonqa t.	1 851	Hazorasp t.	1 442
Xiva sh.	1 800	Yangibozor t.	1 093
Bog‘ot t.	1 671	Tuproqqal’a t.	611
Xiva t.	1 659		

2024- yil yanvar- avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

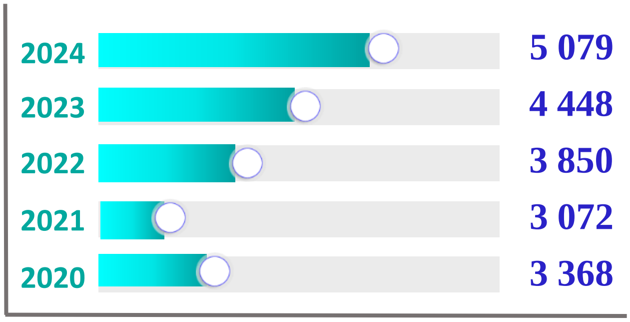

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

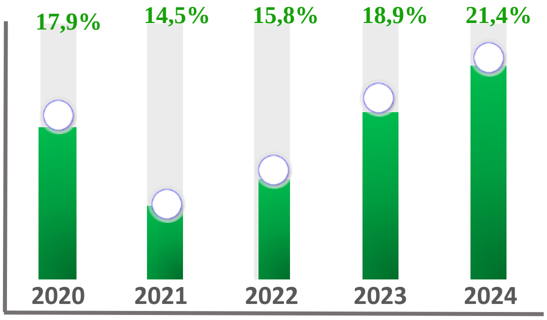

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	1 050	36,2%
Sanoat	1 205	29,9%
Qurilish	145	9,4%
Savdo	1 553	17,1%
Tashish va saqlash	169	16,9%
Yashash va ovqatlanish	300	18,0%
Axborot va aloqa	129	33,6%
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	65	12,1%
Boshqa turlar	463	17,9%

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2024- yil yanvar-avgust oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2020- yilning mos davriga nisbatan 962 tadan 1 553 taga (o‘sish 591 taga), sanoatda 724 tadan 1 205 taga (o‘sish 481 taga), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi 900 tadan 1 050 taga (o‘sish 150 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar 152 tadan 300 taga (o‘sish 148 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	618	14,0%
Yangiariq t.	524	32,8%
Shovot t.	493	30,8%
Urganch t.	481	18,3%
Bog‘ot t.	417	25,1%
Hazorasp t.	398	27,7%
Gurlan t.	394	26,2%
Qo’shko’pir t.	381	19,7%
Xiva t.	361	21,8%
Xonqa t.	313	17,0%
Xiva sh.	284	15,8%
Yangibozor t.	284	26,1%
Tuproqqal’a t.	131	21,6%

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

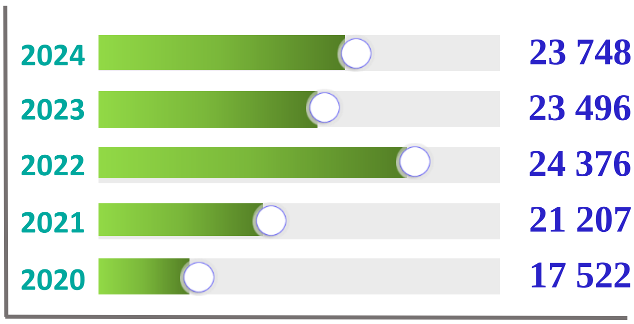

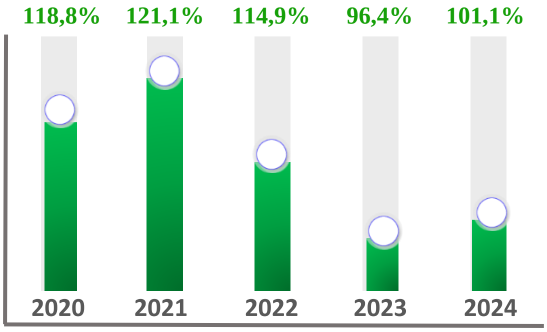

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 903

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

4 034

Sanoat

1 550

Qurilish

9 081

Savdo

1 000

Tashish va saqlash

1 664

Yashash va ovqatlanish

384

Axborot va aloqa

539

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 593

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Urganch shahrida (18,5 foiz), Urganch tumani (11,0 foiz), Qo‘shko‘pir (8,2 foiz), Xonqa (7,7 foiz) va Xiva shahri (7,6 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 406	Shovot t.	1 600
Urganch t.	2 629	Yangiariq t.	1 596
Qo‘shko‘pir t.	1 931	Gurlan t.	1 502
Xonqa t.	1 843	Hazorasp t.	1 435
Xiva sh.	1 796	Yangibozor t.	1 089
Bog‘ot t.	1 662	Tuproqqal’a t.	606
Xiva t.	1 653		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Gurlan t.	435
Xonqa t.	313
Qo’shko’pir t.	311
Urganch t.	305
Yangiariq t.	258
Xiva t.	256
Bog‘ot t.	241
Yangibozor t.	214
Shovot t.	204
Tuproqqal’a t.	134
Hazorasp t.	100
Urganch sh.	82
Xiva sh.	76

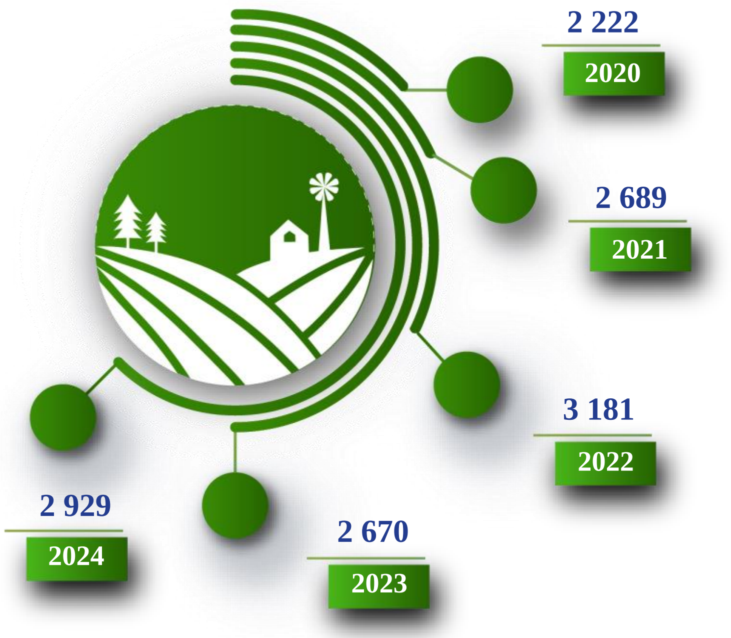

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

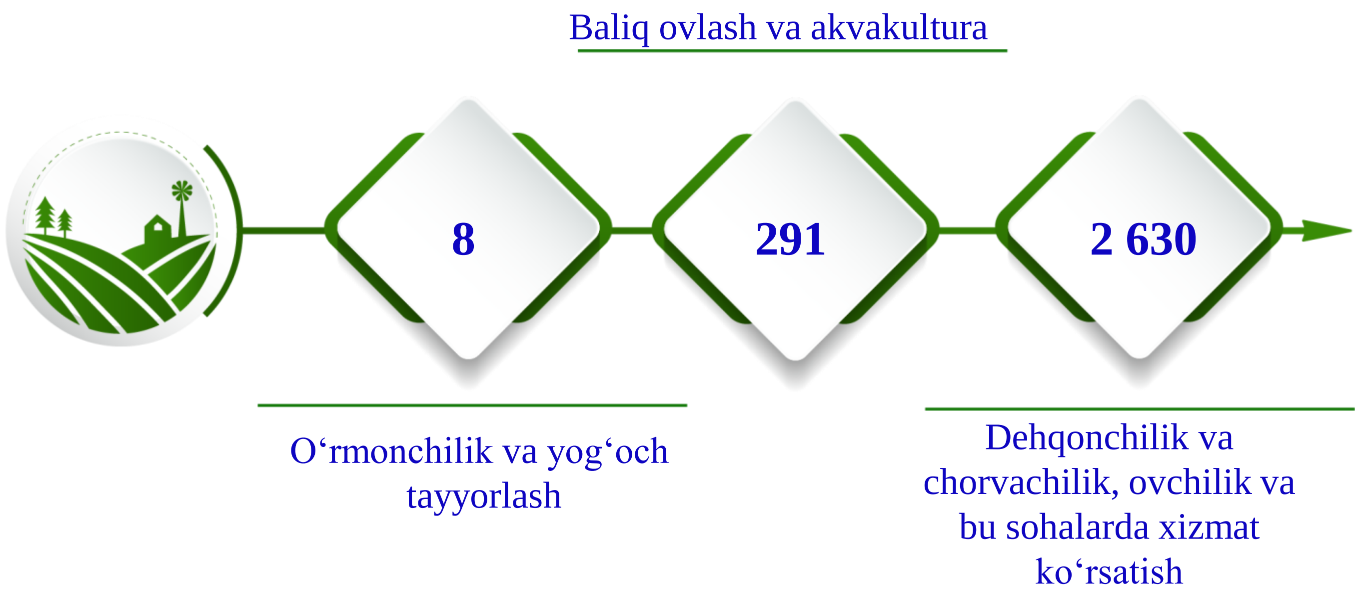

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	662
Urganch t.	450
Qo‘shko‘pir t.	392
Xonqa t.	386
Shovot t.	338
Xiva t.	314
Xiva sh.	280
Yangiariq t.	255
Gurlan t.	234
Bog’ot t.	232
Hazorasp t.	227
Yangibozor t.	161
Tuproqqal’a t.	143

2024	4 074
2023	4 020
2022	4 671
2021	4 110
2020	3 375

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi besh yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 120,7 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 15,1 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 97,7 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 101,2 foiz), 0,5 foizini tog-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish sur’ati 72,7 foiz), 1,4 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish sur’ati 114,0 foiz) va 0,4 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish sur’ati 153,8 foiz) tashkil etgan.

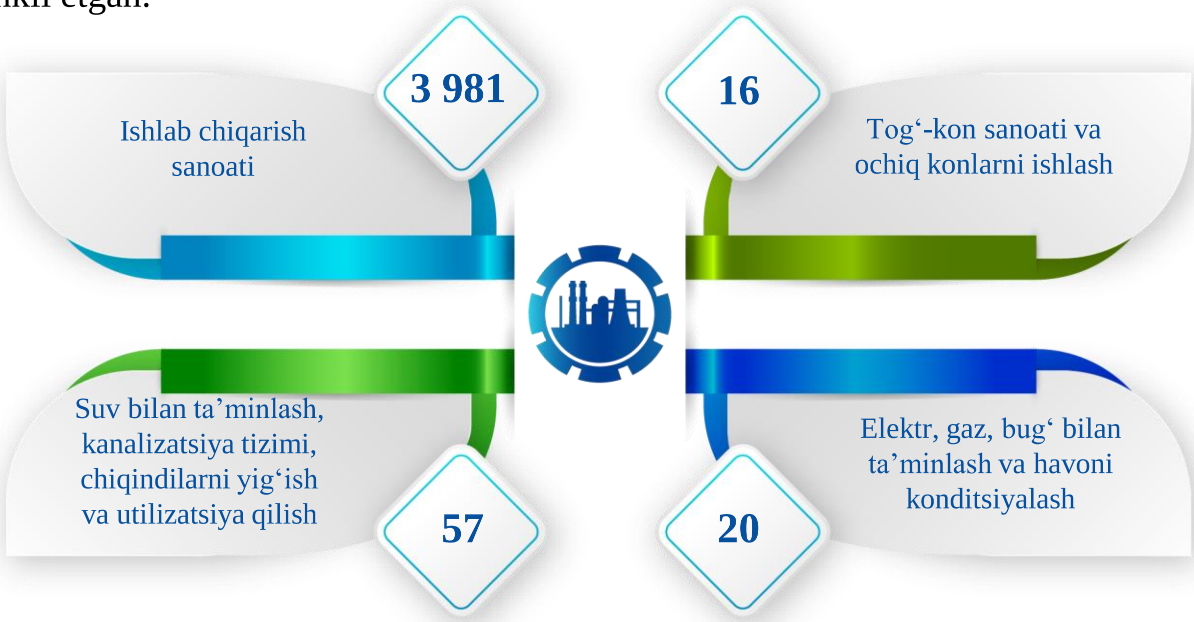

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	354
Urganch t.	198
Xiva t.	196
Xiva sh.	156
Qo'shko'pir t.	154
Xonqa t.	102
Yangiariq t.	89
Shovot t.	71
Hazorasp t.	67
Yangibozor t.	55
Gurlan t.	55
Bog'ot t	55
Tuproqqal'a t.	29

2024	1 581
2023	1 748
2022	2 102
2021	2 053
2020	1 843

Qurilish sohasining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 55,9 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 90,9 foizni;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 21,8 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 102,3 foizni;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 22,3 foiz ulushni va 80,1 foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

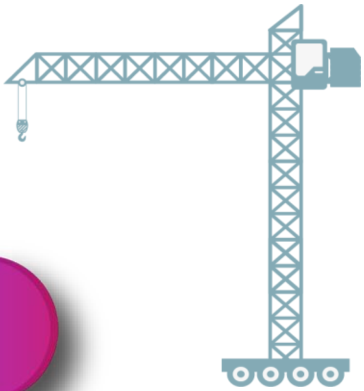

346 Fuqarolik obyektlarini qurish

350 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

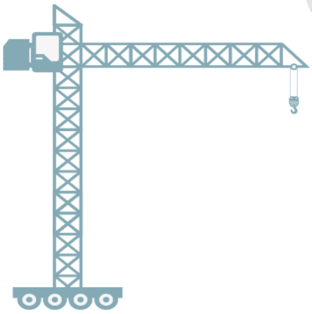

885 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 670
Urganch t.	1 064
Bog‘ot t.	812
Xiva sh.	685
Qo’shko’pir t.	681
Yangiariq t	661
Shovot t.	638
Hazorasp t.	622
Xonqa t	589
Xiva t.	567
Gurlan t.	487
Yangibozor t.	429
Tuproqqal’a t	194

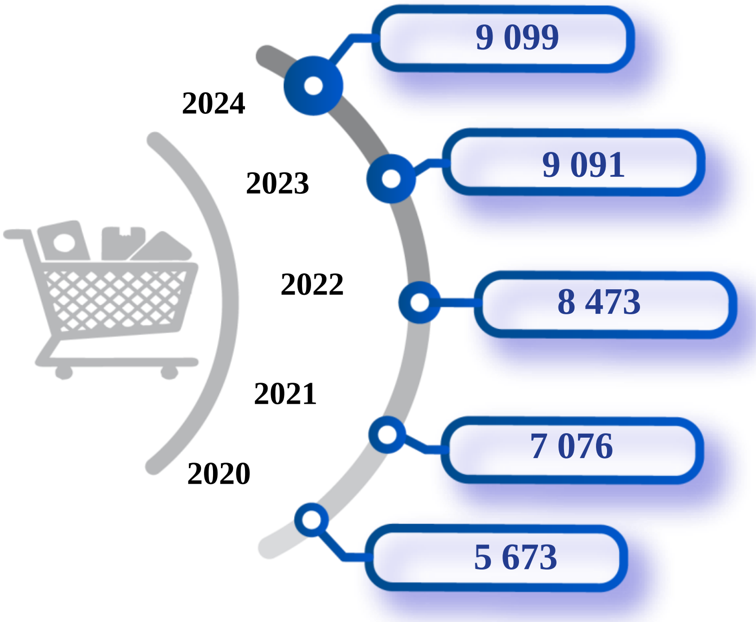

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 9 081 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 62,7 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, o‘tgan yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 96,4 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishi 24,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 102,4 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishi 13,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 116,1 foizni tashkil etdi.

1 204
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 184
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 711
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	392
Xiva sh.	273
Urganch t.	174
Shovot t.	107
Xonqa t.	105
Yangiariq t	95
Gurlan t.	91
Qo‘shko‘pir t.	87
Bog‘ot t.	84
Xiva t.	83
Yangibozor t.	76
Hazorasp t.	67
Tuproqqal’a t.	45

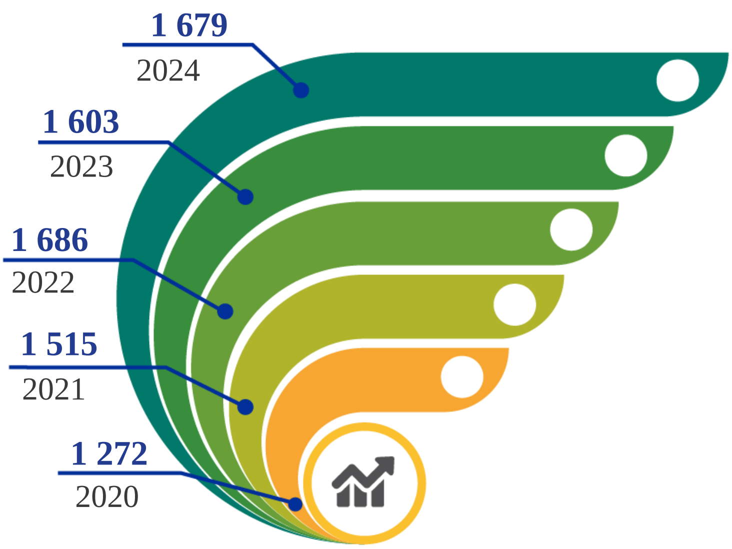

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2020- yilning mos davriga nisbatan 131,9 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 13,6 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 86,4 foiz ulushini tashkil etdi.

228 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 451 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axbor ot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	125
Xiva sh.	39
Xonqa t.	33
Urganch t.	33
Yangiariq t.	31
Qo‘shko‘pir t.	30
Xiva t.	23
Shovot t.	22
Bog‘ot t.	17
Gurlan t.	17
Yangibozor t.	13
Hazorasp t.	11
Tuproqqal’a t.	7

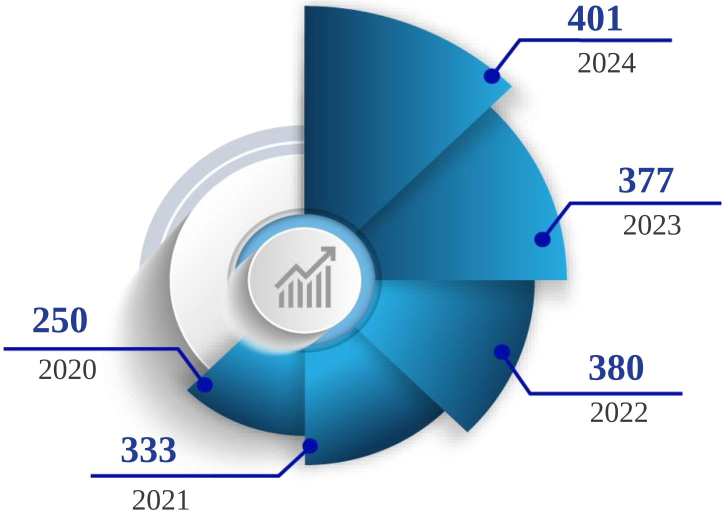

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 23,6 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2023- yilning mos davriga nisbatan 110,4 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 26,9 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2023- yilning mos davriga nisbatan 84,3 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 49,3 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 121,4 foizni tashkil etdi.

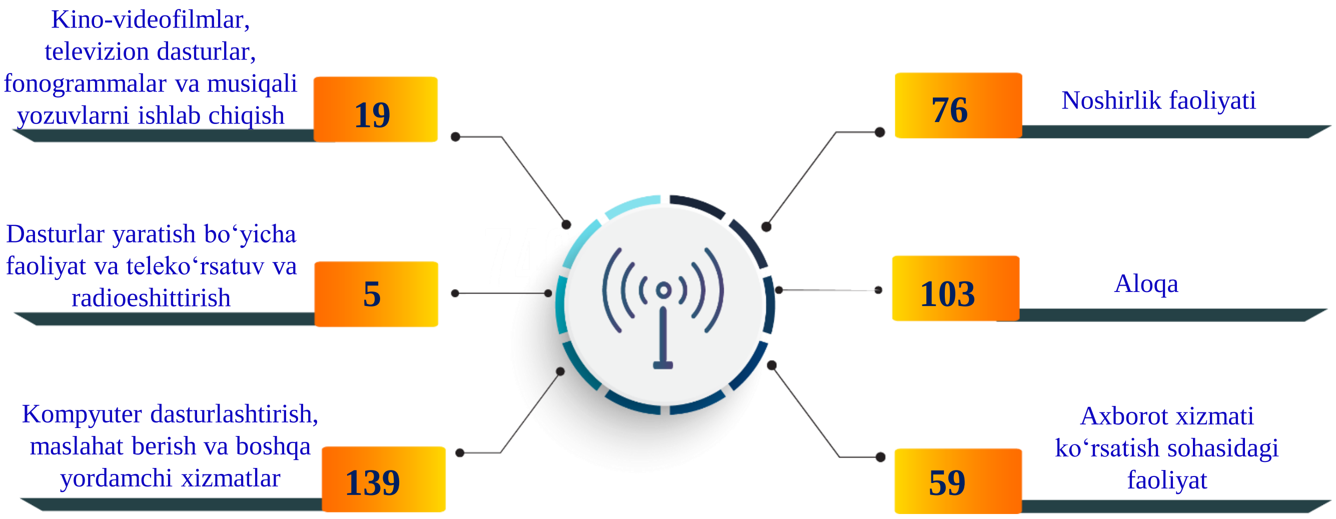

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	212
Xonqa t.	49
Xiva sh.	48
Urganch t.	47
Gurlan t.	39
Hazorasp t.	37
Xiva t.	36
Shovot t.	33
Qo‘shko‘pir t.	32
Yangiariq t.	25
Bog‘ot t.	23
Yangibozor t.	22
Tuproqqal‘a t.	9

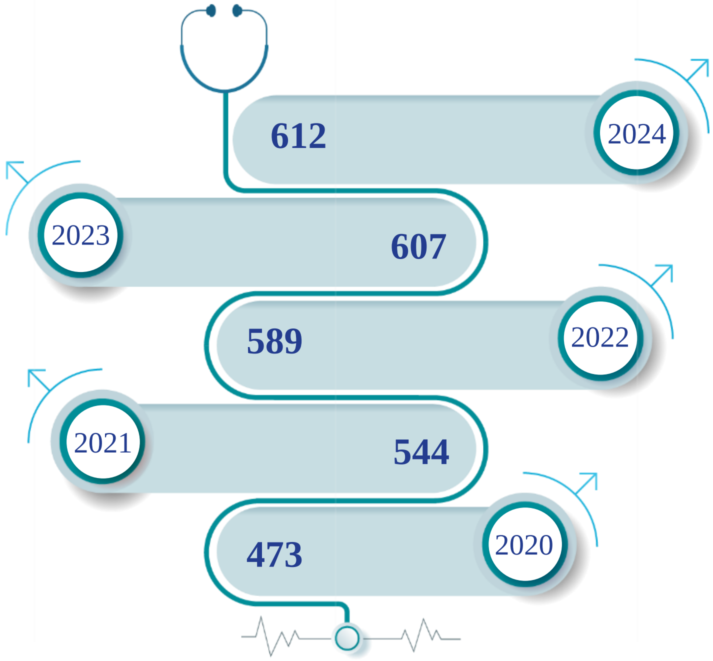

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi, ya’ni 384 tasi yoki 62,7 foiz ulushi kichik tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga 94,9 foiz korxonalar to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2023- yilning mos davriga nisbatan 101,9 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 2,8 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 73,9 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 2,3 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 100,0 foizni tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	223
Hazorasp t.	175
Xonqa t.	115
Urganch t.	106
Bog‘ot t.	65
Shovot t.	58
Qo‘shko‘pir t.	58
Xiva sh.	56
Xiva t.	47
Gurlan t.	41
Yangiariq t.	31
Yangibozor t.	20
Tuproqqal’a t.	15

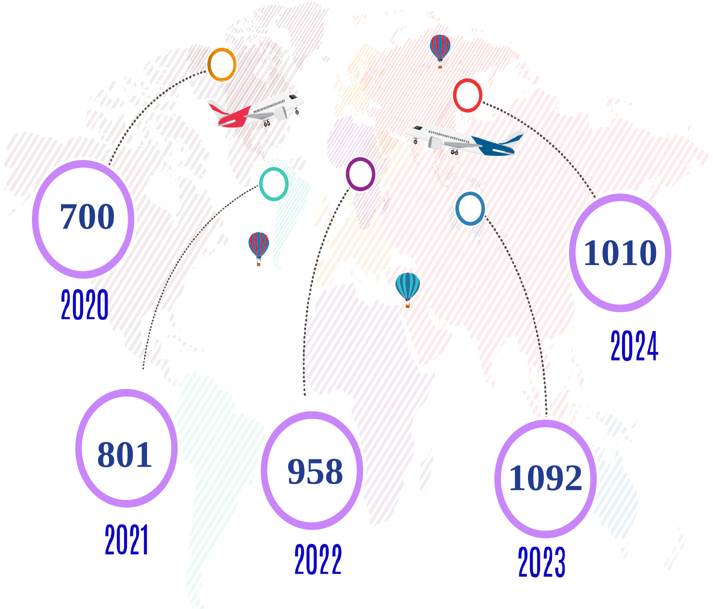

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,7 foizni tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 95,1 foizni;
- ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 85,2 foizni;
- pochta va kuryerlik yo‘nalishi 81,2 foizni;
- havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 60,0 foizni tashkil etdi.

Havo transporti	Pochta va kuryerlik	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport	Quruqlikdagi va quvur transporti
6	13	202	789

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni | **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

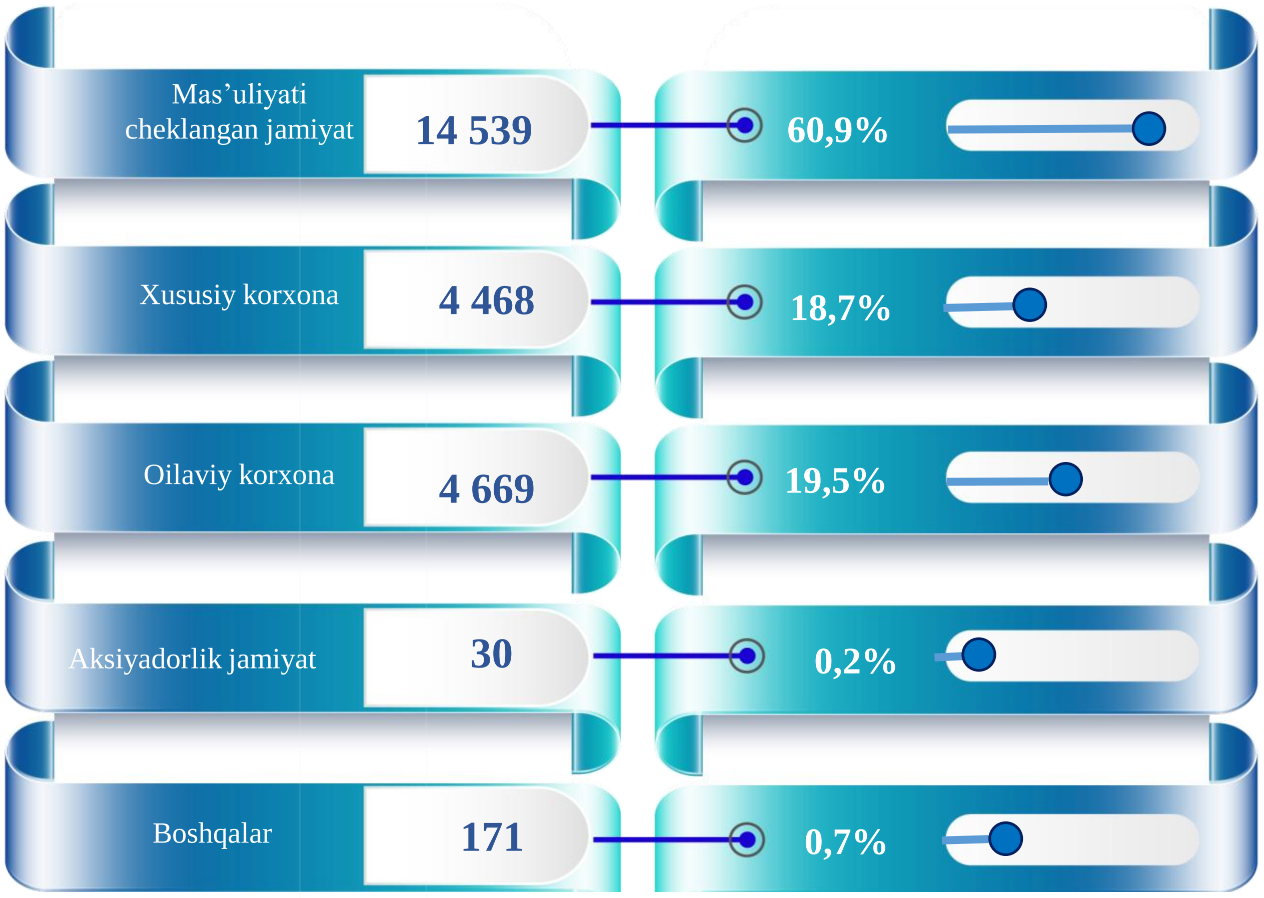

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil yanvar-avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

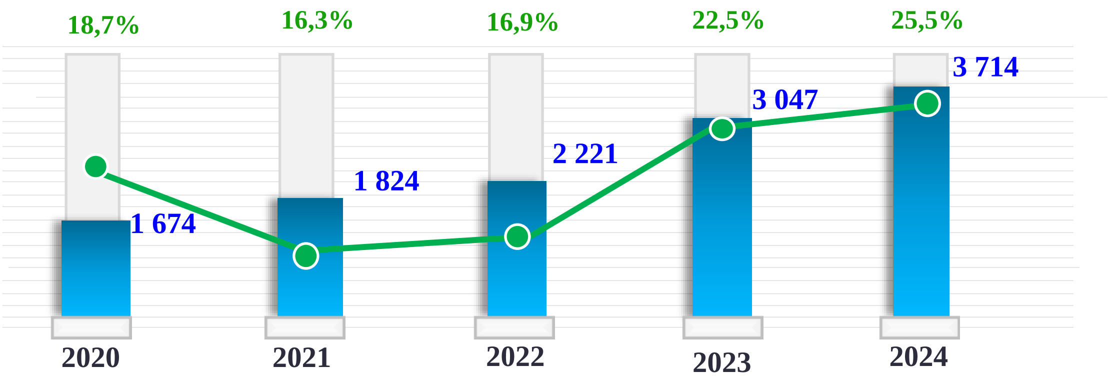

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

791	36,9	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
756	36,4	Sanoat
133	10,8	Qurilish
1 175	21,8	Savdo
146	16,9	Tashish va saqlash
175	30,6	Yashash va ovqatlanish
106	38,0	Axborot va aloqa
44	15,9	Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
388	22,6	Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	455	Xiva t.	281
Yangiariq t.	401	Shovot t.	260
Hazorasp t.	367	Xiva sh.	219
Gurlan t.	360	Yangibozor t.	172
Urganch t.	327	Xonqa t.	153
Qo’shko’pir t.	310	Tuproqqa’la t.	118
Bog’ot t.	291		

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

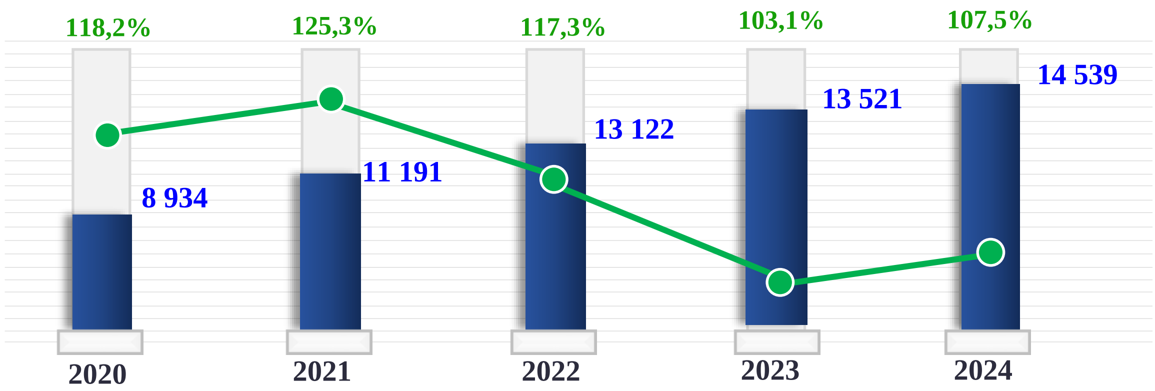

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan 23 877 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 14 539 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o‘sish sur’atlarining tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich yashash va ovqatlanishda – 131,3 foiz, axborot va aloqada – 113,4 foiz, sanoatda – 112,4 foiz, qishloq va o’rmon xo’jaligida -111,6 foiz, savdoda – 107,8 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 104,1 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	2 742	Xiva t.	1 024
Urganch t.	1 474	Bog‘ot t.	1 023
Hazorasp t.	1 216	Xonqa t.	829
Qo‘shko‘pir t.	1 210	Shovot t.	772
Yangiariq t.	1 118	Tuproqqal’a t.	530
Gurlan t.	1 101	Yangibozor t.	453
Xiva sh.	1 047		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

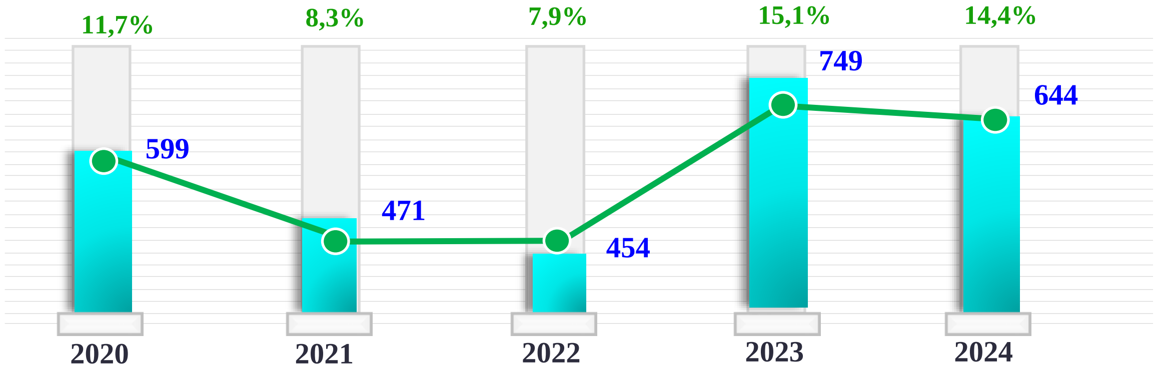

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

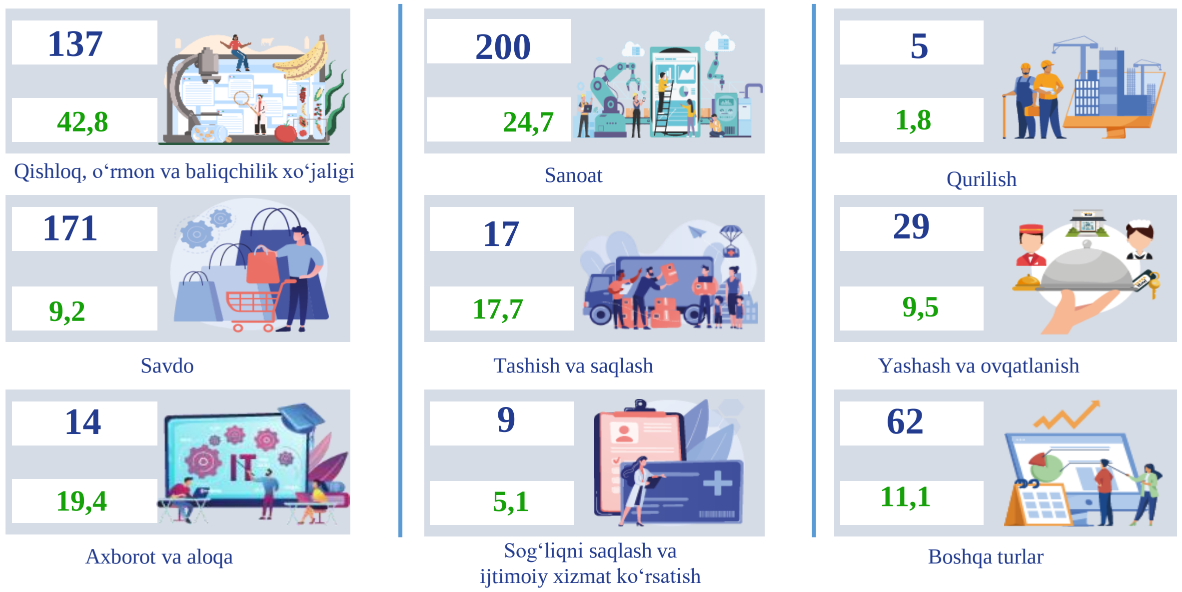

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Shovot t.	179	Qo‘shko‘pir t.	26
Xonqa t.	117	Gurlan t.	18
Urganch sh.	101	Yangiariq t.	17
Yangibozor t.	71	Xiva sh.	12
Bog’ot t.	47	Xiva t.	8
Urganch t.	44	Hazorasp t.	4

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

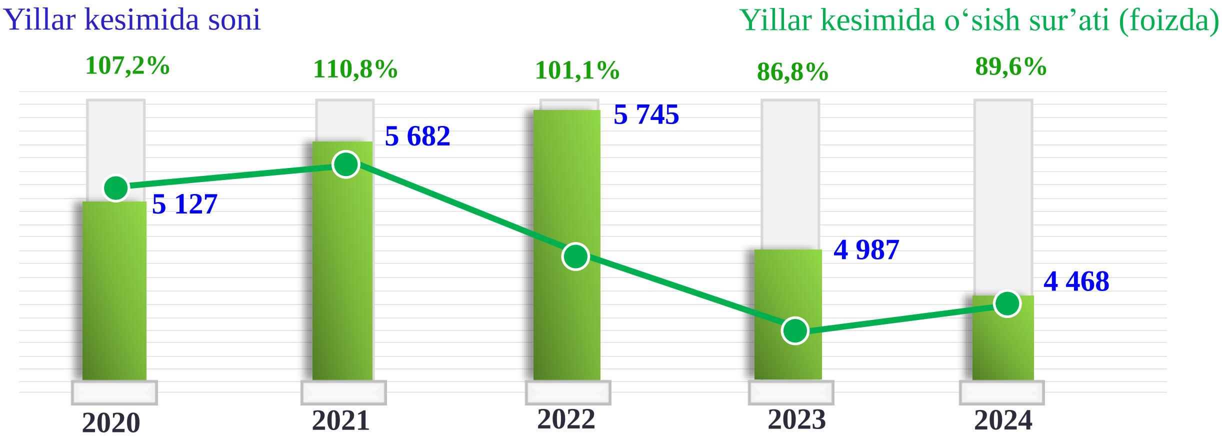

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

320

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

809

Sanoat

282

Qurilish

1 849

Savdo

96

Tashish va saqlash

306

Yashash va ovqatlanish

72

Axborot va aloqa

177

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

557

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 2024- yil 1- sentabr holatiga 4 468 tani tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 41,3 foiz, sanoat – 18,1 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 7,2 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,8 foiz, qurilish – 6,3 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 3,9 foiz, tashish va saqlash – 2,1 foiz, axborot va aloqa – 1,6 foiz, boshqa turlari – 12,7 foiz.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 084	Xiva sh.	228
Xonqa t.	548	Bog’ot t.	221
Urganch t.	528	Xiva t.	198
Shovot t.	510	Yangiariq t.	93
Yangibozor t.	365	Hazorasp t.	83
Gurlan t.	300	Tuproqqal’a t.	25
Qo’shko’pir t.	285		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-avgust oylarida, birlikda

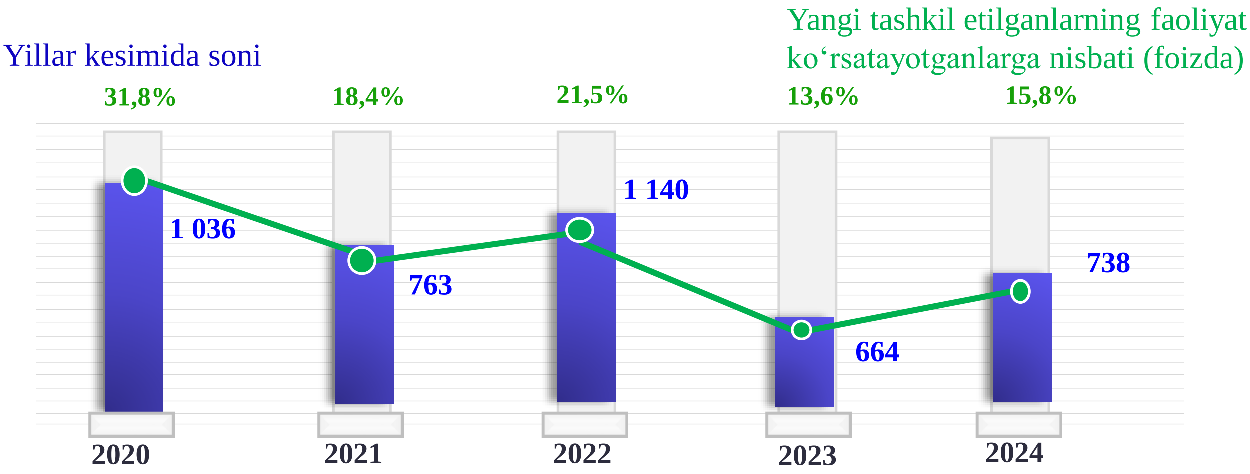

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	117	31,5
Sanoat	249	21,9
Qurilish	7	17,1
Savdo	208	11,3
Tashish va saqlash	6	13,6
Yashash va ovqatlanish	95	12,1
Axborot va aloqa	9	27,3
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	12	14,8
Boshqa turlar	35	10,4

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Yangiariq t.	112	Xiva sh.	51
Urganch t	108	Xonqa t.	45
Bog‘ot t.	77	Yangibozor t.	41
Xiva t.	72	Hazorasp t.	29
Urganch sh.	64	Gurlan t.	17
Shovot t.	55	Tuproqqal’a t.	13
Qo‘shko‘pir t.	54		

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

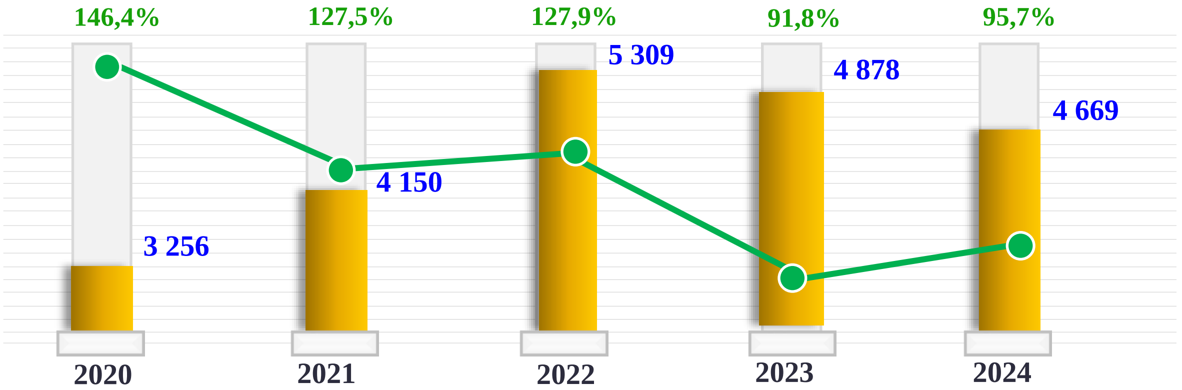

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

372

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 139

Sanoat

41

Qurilish

1 836

Savdo

44

Tashish va saqlash

785

Yashash va ovqatlanish

33

Axborot va aloqa

81

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

338

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra 2020- yilning mos davriga nisbatan 1 413 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi: savdoda – 941 tadan 1 836 taga (o‘sish 895 taga), sanoatda – 877 tadan 1 139 taga (o‘sish 262 taga), yashash va ovqatlanishda – 669 tadan 785 taga (o‘sish 116 taga) korxonalar sonining o‘shishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Urganch t	633	Yangiariq t.	378
Urganch sh.	581	Shovot t.	306
Xiva sh.	511	Yangibozor t.	257
Xonqa t.	463	Hazorasp t.	132
Qo‘shko‘pir t.	427	Gurlan t.	90
Xiva t.	427	Tuproqqal’a t.	51
Bog‘ot t.	413		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni | Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

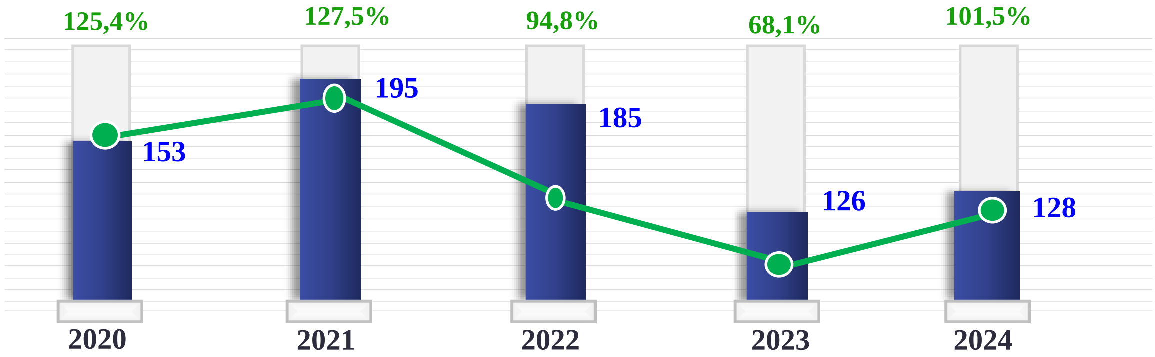

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

13
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

33
Sanoat

13
Qurilish

38
Savdo

4
Tashish va saqlash

8
Yashash va ovqatlanish

2
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

17
Boshqa turlar

Yetakchi o‘rinni 128 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 24,2 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Xorazm viloyatiga o‘z kapitalini kiritayotgan Turkiya Respublikasi (ulushi 21,1), Turkmaniston (ulushi 20,3 foiz), Xitoy (ulushi 10,2 foiz) va Qirg‘iziston Respublikasi (ulushi 4,7 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	**49**	Gurlan t.	**6**
Urganch t.	**11**	Yangibozor t.	**5**
Shovot t.	**9**	Bog‘ot t.	**5**
Xiva t.	**9**	Qo‘shko‘pir t.	**5**
Xonqa t.	**8**	Yangiariq t.	**4**
Xiva sh.	**7**	Hazorasp t.	**4**
Tuproqqal’a t.	**6**		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatining asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 59 tasi qo‘shma korxonalar, 69 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

chet el korxonalar		qo‘shma korxonalar
28	Urganch sh.	21
3	Xiva sh.	4
2	Bog‘ot t.	3
2	Gurlan t.	4
4	Qo‘shko‘pir t.	1
7	Urganch t.	4
2	Hazorasp t.	2
4	Tuproqqal’a t.	2
5	Xonqa t.	3
2	Xiva t.	7
6	Shovot t.	3
2	Yangiariq t.	2
2	Yangibozor t.	3

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- sentabrdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2024- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (62) 22-4-65-11